

NIEUWSBRIEF

Onderwijscoalitie Zuid-West

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- Interview met Roos Hogenkamp
- Ambulant team OPDC Den Haag
- Ambulante overstap begeleiding als springplank
- Save the date leernetwerkbijeenkomst 16 April
- samenwerking MBO Rijnland en Schakenbosch onderwijs en werk
- Activiteitenverslag
- Inzet toekomstkamer OPDC Delft

ROUTETOOL PLAATSIING JZ+

Wie doet wat tijdens de instroom? Wat zijn rollen voor de verwijzer, stamschool, instellingsschool en het lokale samenwerkingsverband? Hoe stel je een samenwerkingsovereenkomst op? En hoe zit het eigenlijk met nazorg? Dit en méér lees je de Routetool bij plaatsing van een jongere in de JeugdzorgPlus.

[Bekijk de tool](#)

'WE HEBBEN DE AF- EN OMBOUW VAN DE JEUGDZORGPLUS ÉCHT OP DE AGENDA GEKREGEN'

De afgelopen jaren zette de Onderwijscoalitie Zuid-West flinke stappen. Onze penvoerder van de coalitie – Roos Hogenkamp, directeur-bestuurder van SWVZHW – kijkt met voldoening terug op een periode waarin samenwerking centraal stond. “In het begin was het aftasten,” vertelt ze. “Het thema was nieuw voor iedereen, en het kostte tijd om samen grip te krijgen op zo’n complex vraagstuk. Maar we zijn écht naar elkaar toegegroeid. We weten nu waar we het over hebben en hoe we moeten samenwerken.”

Die gezamenlijke groei is volgens haar extra bijzonder, omdat de coalitie werkt binnen een relatief niche vraagstuk. “Juist in zo’n nieuw en ingewikkeld domein loop je het risico elkaar kwijt te raken. Maar dat is niet gebeurd: we hebben het onderwerp stevig op de agenda gekregen – en het leeft nu.”

Van inzicht naar impact

Die groei zie je volgens Hogenkamp goed terug in hoe scherp de coalitie de jongeren in beeld heeft. “Maandelijks informeren we alle samenwerkingsverbanden over de jongeren – en de aantallen – om wie het om gaat. Dat is iets wat we voorheen nog niet konden – het geeft ons een uniek en volledig overzicht. Vanuit alle opgedane inzichten is in de afgelopen periode ook een sterke communicatiestructuur ontstaan om kennis en impact te delen. Roos wijst met trots op de nieuwsbrieven en leernetwerkbijeenkomsten: “We horen nog steeds hoe waardevol ze zijn. Sommige samenwerkingsverbanden bellen zelfs als er even geen nieuwsbrief verschijnt. Dat zegt genoeg.” Volgens haar lukt het dankzij deze middelen om buitengewoon complexe materie toegankelijk te maken voor bestuurders, scholen en partners. “We hebben een vorm gevonden die mensen helpt om echt te begrijpen waar het over gaat – en die hen in staat stelt er steun aan te geven.”

Focus voor de komende drie jaar

Met de inzichten van nu richt de coalitie de blik nadrukkelijk op de toekomst. Waar eerder veel tijd ging naar het afbouwen en ordenen van bestaande JeugdzorgPlus-structuren, verschuift de focus nu naar de vraag: hoe moet het toekomstige onderwijslandschap eruitzien? "Dat vraagt om een visie," benadrukt Hogenkamp. Kleinschalige voorzieningen, beter passende onderwijsroutes en strategische gesprekken met OCW vormen de komende periode belangrijke pijlers. "We weten dat dit de laatste subsidie is. Daarna moet alles duurzaam ingeregeld zijn. Daarom is het cruciaal dat we nú met elkaar vooruitkijken en keuzes durven maken."

Een gezamenlijke opdracht

Deze toekomstgerichte koers staat echter niet op zichzelf. De ambities voor de komende jaren kunnen alleen werkelijkheid worden als alle betrokken partners zich blijven inzetten voor dezelfde jongeren. Roos benadrukt dat de opgave groter is dan individuele organisaties of domeinen. "Dit is de meest kwetsbare doelgroep die we hebben. Het is een kleine groep jongeren, maar ze verdienen onze aandacht – misschien wel meer dan wie ook." Volgens haar vereist dat een houding die verder gaat dan het eigen perspectief of mandaat.

"Het vraagt dat we boven onze functies uitstijgen en écht samenwerken. Denk out of the box, werk samen, en doe wat nodig is. Zorg, scholen, samenwerkingsverbanden – dit kunnen we alleen gezamenlijk." In de komende periode richt de coalitie zich op het doorontwikkelen van visie, werkwijze en voorzieningen – altijd met één doel voor ogen: betere kansen voor een kwetsbare groep jongeren.

BREN NIEUWSBRIEF

In de laatste editie van BREN lees je onder andere over een poule met een doel waarin ervaringsdeskundigheid regionaal wordt verbonden, een terugblik op het congres Complex, hoezo?, en hoe het Forensisch Specialistisch Team vastgelopen hulptrajecten doorbreekt. Daarnaast vind je een interview over onderzoek naar vastgelopen trajecten. Nieuwsgierig? Lees dan snel meer!

[Bekijk de nieuwsbrief](#)

"AFBOUW JEUGDZORGPLUS VRAAGT OM ANDERE MANIER VAN WERKEN – HET AMBULANT TEAM ZET DE TOON"

De transformatie van JeugdzorgPlus naar lichtere, meer passende ondersteuning is in volle gang. Waar voorheen zwaardere interventies in beeld kwamen, wordt nu gekeken hoe jongeren juist op school kunnen blijven – met ondersteuning die dichtbij, flexibel en laagdrempelig is. In de regio Den Haag en omstreken vervult het Ambulant Team van het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) hierin een cruciale rol. In het kader van de af- en ombouw van JeugdzorgPlus spraken we met Wouter de Lange van het Ambulant Team van OPDC Zuid-Holland West en Fatima Anahnah, Coördinator Passend Onderwijs (COPA) en teamleider op het Zuid-West College. In een open gesprek vertelden zij waar de ambulante begeleiding voor staat, wat er verandert in de ondersteuning aan scholen en leerlingen, en waarom juist deze manier van werken essentieel is voor de toekomst van inclusief onderwijs.

Wat het Ambulant Team anders maakt

“We willen dat scholen echt voelen: je staat er niet alleen voor,” zegt Wouter de Lange, die gedetacheerd is vanuit de instellingsschool op Schakenbosch en als ambulant onderwijsspecialist wekelijks meerdere scholen bezoekt. Hij ziet hoe het AT steeds eerder in beeld komt, bij steeds meer scholen zodra er een ondersteuningsvraag speelt op school-, klas- of leerlingniveau. Het ambulant team zet in op het versterken van de context en het pedagogisch didactisch klimaat.

Zo doet het AT observaties in de klas, denkt mee met docenten en mentoren, helpt om achter het gedrag van leerlingen te kijken en ondersteunt bij groepsdynamiek. Die vroege betrokkenheid maakt het mogelijk om sneller te schakelen, problemen kleiner te houden en structureel in de context op te lossen en samen met de school te kijken wat er nodig is.

Fatimah benadrukt dat de beweging richting inclusiever onderwijs vooral een andere manier van kijken vraagt. “Het is niet meer: een leerling past niet, dus we zoeken een plek elders. Het is: wat heeft deze leerling nú nodig, en wat kunnen we hier doen om dat te bieden?” Zo blijft ondersteuning dichtbij de leerling én de docenten en hoeft er minder vaak opgeschaald of verplaatst te worden. Wouter vat dat eenvoudig samen: “Het gaat erom dat we echt samen optrekken.”

Samenwerking met Zuid-West College

Het ZuidWest College heeft meerdere keren gebruik gemaakt van de expertise van het AT, waardoor er een nauwe samenwerking is ontstaan tussen de school en het AT. Dat zorgt niet alleen voor ondersteuning van leerlingen, maar ook voor versterking van de school als geheel. De ondersteuning verschuift daarmee van incidentele hulp naar gezamenlijk leren in de praktijk. Fatimah ziet dagelijks wat dit betekent voor collega’s: “Doordat het AT letterlijk ín de school aanwezig is, wordt ondersteuning iets wat we samen doen. Docenten voelen zich gesteund en durven sneller te sparren of iets uit te proberen. Je merkt echt dat het groeit.”

De kracht van het AT zit niet alleen in casusondersteuning, maar vooral in het opschalen van kennis binnen het team. Wat het AT bespreekt, observeert en uitlegt, wordt door docenten weer met elkaar gedeeld. Daardoor ontstaat er een voortdurende leercyclus op de werkvloer – een manier van leren die veel toegankelijker is dan losse trainingen of scholingen. Fatima omschrijft dit als een olievlek:

“Eerst staat het AT naast een paar collega’s, maar al snel merk je dat het hele team anders gaat kijken en handelen. Dat is precies wat we nodig hebben.” Deze olievlek-werking past volgens zowel Fatima als Wouter bij de ambitie van de school én het samenwerkingsverband: een duurzaam, zelfverzekerd docententeam dat vroegtijdig kan inspelen op signalen, zodat leerlingen in hun eigen schoolomgeving kunnen blijven en minder snel uitstromen naar zwaardere voorzieningen.

Traject op Maat-voorzieningen

Naast deze ambulante ondersteuning, spelen de Traject-Op-Maat (TOM) voorzieningen een belangrijk rol om de ambities van het Samenwerkingsverband ZHW. Traject-Op-Maat is bedoeld voor leerlingen die tijdelijk een intensiever, kleinschaliger onderwijsprogramma op maat nodig hebben. Dit is zowel om leerlingen op school te houden als om thuiszittende leerlingen weer terug te krijgen naar school. Steeds meer scholen hebben een TOM-voorziening, zo ook het Zuid-West College. Het AT adviseert mee hoe de TOM voorziening ingezet kan worden en biedt procesbegeleiding bij het opzetten ervan. Fatima Anahnah ziet dagelijks hoe succesvol dit werkt in de praktijk. Ze benadrukt dat TOM geen “laatste redmiddel” is, maar juist een plek waar leerlingen op adem kunnen komen en opnieuw vertrouwen kunnen opbouwen.

Ze lacht als ze vertelt over een recente ervaring: “Laatst kwamen twee oud-leerlingen spontaan langs. Ze stonden in het lokaal en zeiden: ‘Wauw... was dit er maar toen ik hier zat!’ Volgens haar zegt dat alles. “Het laat zien dat we een omgeving hebben neergezet die veilig is, warm, en soms precies is wat een jongere op dat moment nodig heeft.”

De essentie van de beweging

In de afronding van het gesprek wordt duidelijk dat de inzet van het Ambulant Team en de TOM-voorzieningen onderdeel zijn van een veel bredere beweging: ondersteuning normaliseren, dichtbij organiseren en samen verantwoordelijkheid dragen. Het gaat om het versterken van het pedagogisch didactisch klimaat, het vergroten van handelingszekerheid bij docenten en het voorkomen van escalatie door er vroeg bij te zijn. Door stap voor stap ondersteuning in de school te brengen, ontstaat een cultuur waarin leerlingen kunnen blijven waar ze thuishoren. Het zijn juist de kleine momenten van nabijheid die die beweging zichtbaar maken – en die het verschil creëren, voor leerlingen én voor de teams om hen heen.

Meer weten?

- [Flyer Ambulant Team 2026](#) (zie www.opdc.nl)
- [Website Zuid-West College](#) met o.a. meer informatie over de [ondersteuningsstructuur](#)
- [TOM-voorzieningen informatie](#)

Contact:

- Fatima Anahnah: f.anahnah@sgzuidwest.nl
- Wouter de Lange: w.delange@opdc.nl

NAZORG ALS SPRINGPLANK: HOE AMBULANTE OVERSTAPBEGELEIDING JONGEREN ÉCHT LAAT LANDEN

Binnen de beweging van ons landsdeel rondom de af- en ombouw van JeugdzorgPlus groeit het besef dat een succesvolle overstap pas begint wanneer de ondersteuning niet stopt op het moment dat een jongere de deur uitloopt, maar juist doorgaat. De ambulante overstapbegeleiding in ons landsdeel laat zien wat er gebeurt wanneer onderwijs, zorg en ouders één stap verder durven te gaan.

We spraken hierover met Hanae Bouadli, projectleider ambulante overstapbegeleiding bij iHUB onderwijs en familiezorg, onderwijsondersteuner Maarten Pul van Schakenbosch onderwijs en werk en docent en intern begeleider Johan de Vries van het Rijnstroom College Noorderpark, die alle drie dagelijks met jongeren werken in de (alternatieven) van de JeugdhulpPlus.

Maatwerk dat meebeweegt met de leerling

“De overstap uit de JeugdhulpPlus is al spannend genoeg. Dan moet je iemand hebben die letterlijk en figuurlijk met je meeloopt.” Vertelt Hanae Bouadli. De ambulante overstapbegeleiding biedt vanuit Schakenbosch onderwijs en werk en het Rijnstroomcollege Noorderpark ruimte om jongeren intensief te ondersteunen in de overgang terug naar (stam)school, werkplek of vervolgplek. Vanaf augustus 2025 is vanuit subsidie van de onderwijscoalitie ingezet om deze ambulante overstap begeleiding te ontwikkelen en in te zetten. Gemiddeld 24 uur per jongere, flexibel in te zetten – en dat maakt volgens Hanae het verschil. “Het gaat om maatwerk. Schakenbosch onderwijs en Werk en het Rijnstroom College Noorderpark hebben elk hun eigen doelgroep en context, dus de aanpak verschilt. Maar de kern is hetzelfde: we laten jongeren niet los op het moment dat ze uitstromen.”

De kracht van nabijheid

In de praktijk blijkt dat niet de grote interventies, maar juist de kleine, concrete momenten het verschil maken. Momenten waarop iemand letterlijk naast een jongere gaat staan. Ambulante overstapbegeleiding laat zien hoe zulke gebaren kunnen voorkomen dat jongeren afhaken op het moment dat ze een nieuwe weg inslaan.

Zo was er een leerling die uitblonk in techniek en een kans kreeg bij een bouwbedrijf. De stage sloeg aan, maar de reistijd bleek een grote drempel. Maarten herinnert zich het gesprek goed: “Toen ik zijn motivatie zag, zei ik: ik haal je op.” Met goede afspraken werd het mogelijk, en de leerling kreeg zelfs een baan aangeboden. “Met de nazorg die we nu hebben, had ik hem nog langer kunnen ondersteunen – dat had écht verschil gemaakt.” Een andere jongen moest terug naar zijn stamschool in Rotterdam, maar raakte ontmoedigd door de ingewikkelde reisroute. Tijdelijk samen naar de metro reizen bleek precies wat hij nodig had. Na drie maanden zei hij: “Ik kan het nu zelf.” Sindsdien doet hij dat ook. Het zijn kleine, praktische gebaren, maar ze vormen precies het verschil tussen afhaken en succesvol landen op een nieuwe plek. Ze laten zien waar ambulante overstapbegeleiding echt over gaat: angst verkleinen, drempels wegnemen en jongeren laten ervaren dat ze het uiteindelijk zélf kunnen. En tegelijkertijd ziet overstapbegeleiding er op iedere plek anders uit.

Een andere context: overstap terug naar regulier

Rijnstroom College Noorderpark vertelt over de overstap terug naar regulier onderwijs. Juist daar blijkt hoe krachtig ambulante overstapbegeleiding kan zijn. “Wij zijn de vertaalslag tussen het gevoel van de jongere en de verwachtingen van de nieuwe school.” Vertelt Johan de Vries. In het reguliere onderwijs ligt het tempo hoger, zijn de klassen groter en hebben docenten minder tijd om leerlingen diepgaand te leren kennen. Dat maakt de overstap spannend – en precies dáár helpt ambulante overstap begeleiding om uitval te voorkomen.

Johan legt uit hoe die aanpak werkt: “Wij kennen deze jongeren door en door. Als iemand niet komt opdagen, weten wij dat dat vaak spanning is – geen onwil. Een nieuwe school ziet afwezigheid, maar wij zien wat eronder zit. Die vertaalslag is cruciaal.”

Ambulante overstapbegeleiding draagt dat inzicht actief over: door mee te gaan naar intakes, samen naar school te reizen, aan te sluiten bij mentorgesprekken of gewoon even een kop thee te drinken na een schooldag. Zo ontstaat er een veilige, realistische brug tussen wie een leerling nu is en wat een nieuwe school van hem of haar verwacht.

Ambities voor de toekomst

Alle drie noemen ze dezelfde droom: "Met iedere jongere persoonlijk contact houden nadat ze uitstromen." Niet om te controleren, maar om nabij te zijn. Maarten vult aan:

"We worden steeds professioneler. Maar uiteindelijk gaat het om iets heel menselijks. Jongeren moeten weten: jij mag opnieuw beginnen – en je staat er niet alleen voor."

Ambulante overstapbegeleiding laat zien wat er mogelijk wordt wanneer we jongeren niet loslaten bij de voordeur, maar met hen meelopen tot hun nieuwe plek voelt als thuis. Het werkt omdat het menselijk is. Omdat het aansluit bij wat jongeren en de vervolgplek écht nodig hebben. En omdat het hen de kans geeft niet alleen over te stappen, maar ook te blijven staan – en door te groeien.

Voor meer informatie neem contact op met:

IHub ambulante overstapbegeleiding algemeen:

Hanae Bouadli (hanae.bouadli@ihub.nl – 06 43628407)

Instellingsscholen:

- Schakenbosch Onderwijs & Werk: Veronique Bijloo (cvb.schakenbosch@ihub.nl / 06-57511874)
- Rijnstroom college Noorderpark: Paul de Jong (Paul.dejong@ihub.nl / 06 572 856 16)

SAVE THE DATE: LEERNETWERKBIJEENKOMST 16 APRIL

Na het succes van onze eerdere leernetwerkbijeenkomsten organiseren de Onderwijscoalitie Zuid-West en BREN Zuid-Holland opnieuw een landsdeel zuid west leernetwerkbijeenkomst. Graag nodigen we je uit om alvast 16 april in je agenda te reserveren!

Tijdens deze bijeenkomst staat de samenwerking tussen onderwijs en zorg centraal. Samen verkennen we hoe we elkaar kunnen versterken in de af- en ombouw van de JeugdZorgPlus. Het wordt een middag om te verbinden, te inspireren en van elkaar te leren, met ruimte voor ontmoeting, uitwisseling van ervaringen en het ophalen van nieuwe inzichten.

In het kort

Datum: 16 april 2026

Tijd: 12.30-17.00 (startend met netwerklunch, inhoudelijk programma vanaf 13.00)

Locatie: Schakenbosch Onderwijs & Werk
Bouwlustweg 4, 2263 SZ Leidschendam

De officiële uitnodiging met programma en locatie volgt binnenkort.

Voor nu: zet de datum en locatie alvast in je agenda – we hopen je daar te ontmoeten!

NIEUWS SAMENWERKING MBO RIJNLAND EN SCHAKENBOSCH ONDERWIJS EN WERK

mboRijnland gaat een nieuwe samenwerking aan met Schakenbosch Onderwijs & Werk in Leidschendam voor het aanbieden van Entreeopleidingen. Met deze samenwerking bieden we jongeren meer duidelijkheid en kwaliteit op het gebied van onderwijs, examinering, diplomering en doorstroom naar het mbo.

De samenwerking is dit studiejaar van start gegaan. Binnen deze overeenkomst kan Schakenbosch, in overleg met mboRijnland en College Start-Up, verschillende entreeprofielen aanbieden, waaronder assistent opleidingen in onder andere horeca, retail, dienstverlening, logistiek, techniek en bouw.

Schakenbosch is verantwoordelijk voor de uitvoering en kwaliteit van het onderwijs. mboRijnland ondersteunt hierbij door expertise te leveren, lesmateriaal beschikbaar te stellen en samen te zorgen dat het onderwijs voldoet aan alle wettelijke kaders en kwalificatiedossiers.

Op het gebied van examinering en diplomering blijft mboRijnland eindverantwoordelijk. Studenten die aan alle eisen voldoen, ontvangen hun mbo-diploma van mboRijnland. De entreeopleiding bereidt studenten voor op werk en biedt daarnaast mogelijkheden voor doorstroom naar een vervolgopleiding binnen het mbo.

Met deze samenwerking versterken mboRijnland en Schakenbosch samen de onderwijskansen van jongeren en bouwen we verder aan een toegankelijk en kwalitatief sterk entreeaanbod.

Marleen Bergen, directeur College Start-Up: "Deze samenwerking is belangrijk omdat we willen dat een diploma voor zoveel mogelijk jongeren haalbaar blijft, ook voor jongeren die onderwijs combineren met specialistische zorg."

Activiteitenverslag 2023-2025

Onderwijscoalitie Zuid-West

ACTIVITEITENVERSLAG ONDERWIJSCOALITIE

Met trots delen we het activiteitenverslag van de Onderwijscoalitie Zuid-West. In dit interactieve verslag zie je in één oogopslag wat we samen hebben bereikt binnen de onderwijscoalitie en de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus in de afgelopen subsidieperiode. Dank aan iedereen die heeft bijgedragen!

[Bekijk het verslag](#)

EEN NIEUWE MANIER VAN PERSPECTIEF CREËREN

Sinds 2025 werkt het FLEX College (opdc) van VO Delflanden met de Toekomstkamer®, een VR-methodiek die leerlingen helpt om vooruit te kijken en nieuw perspectief te ontwikkelen. De aanpak sluit opvallend goed aan bij bredere ontwikkelingen in het onderwijs en de jeugdhulp: van de beweging naar inclusief onderwijs, waarin álle leerlingen toegang moeten hebben tot passende ondersteuning, tot de af- en ombouw van JeugdzorgPlus, waar perspectiefgerichte begeleiding steeds belangrijker wordt. Tegen die achtergrond onderzoekt het FLEX College welke rol de Toekomstkamer kan spelen. Wat betekent deze manier van werken in de praktijk? Wat levert het leerlingen op? En wat leert het team ervan?

Van vragenlijst naar virtuele toekomst

Tien leerlingen hebben inmiddels hun eigen toekomstige leefwereld vormgegeven in een virtuele kamer. Via een reeks vragen onderzoeken zij hoe hun leven er over tien jaar uit zou kunnen zien. Die antwoorden worden omgezet in beelden, zodat een abstract idee verandert in iets dat ze daadwerkelijk kunnen zien en ervaren. Voor sommige leerlingen blijkt die visuele aanpak een sleutel. Waar een klassiek gesprek over toekomstwensen soms stroef verloopt, weten zij in de VR-omgeving wél woorden te geven aan wat hen aantrekt of afschrikt. Het helpt hen om, los van labels of achtergrond, vrijer te denken over wie ze zouden kunnen worden – precies de beweging waar inclusief onderwijs en het voorkomen van zwaardere zorg op inzetten.

Resultaten die beweging in gang zetten

In verschillende trajecten leverde de Toekomstkamer zichtbaar beweging op. In meerdere gevallen kozen leerlingen na hun sessie voor een vervolgopleiding die sterk overeenkwam met het toekomstbeeld dat zij in VR hadden opgebouwd. Denk bijvoorbeeld aan een leerling die in zijn virtuele kamer vooral werkte met techniek en zich vervolgens aanmeldde voor een technische opleiding, of iemand die merkte hoeveel energie het werken met kinderen hem gaf en daardoor gericht naar een pedagogische richting keek. Dit soort voorbeelden laat zien hoe het concreet visualiseren van een mogelijke toekomst leerlingen helpt om hun gedachten te ordenen en zich gemotiveerder te voelen. Tegelijkertijd zijn er ook leerlingen die de Toekomstkamer vooral gebruiken om te verkennen. Voor hen functioneert de VR-kamer eerder als proefruimte waarin interesses zichtbaar worden, zonder dat er meteen een keuze hoeft te volgen.

Ook buiten het FLEX College zijn vergelijkbare ervaringen opgedaan. Twee thuiszittende leerlingen maakten gebruik van de VR-kamer. Bij één van hen leidde dat tot een eerste verkennende stap naar een opleiding die veel overeenkomsten had met het toekomstbeeld dat hij in VR had gecreëerd – zoals een student die zichzelf in een groene omgeving zag en vervolgens een open dag van een groene opleiding bezocht. Een andere leerling had juist moeite om tot een concreet toekomstbeeld te komen, wat voor de begeleiders waardevolle informatie opleverde: soms maakt de Toekomstkamer vooral zichtbaar dát een leerling nog niet toe is aan toekomstdenken. Niet elke sessie levert dus een scherpe richting op, maar wel een duidelijker beeld van wat een leerling op dat moment nodig heeft.

Gespreksversneller en perspectiefverruimer

De eerste periode waarin de Toekomstkamer op het FLEX College wordt ingezet, laat zien dat de methode vooral dient als gespreksversneller en perspectiefverruimer. Terwijl het geen oplossingen aanraagt, helpt het leerlingen om eigenaarschap te nemen over hun keuzes: de beelden die ze zien zijn immers door hen zelf gekozen. Voor coaches en begeleiders biedt het een manier om sneller zicht te krijgen op motivatie, interesses en twijfels.

Vervolgstappen voor 2026

Voor 2026 staan nieuwe leerlingen klaar om met de Toekomstkamer aan de slag te gaan. Het FLEX College wil verder onderzoeken op welke momenten in een begeleidingstraject de VR-aanpak het meest effectief is en hoe deze het beste kan worden verbonden aan bredere ontwikkelingen richting lichte, preventieve jeugdhulp en inclusief onderwijs. De ervaringen tot nu toe laten zien dat VR-toekomstdenken leerlingen realistischer, vrijer en soms verrassend enthousiast naar hun mogelijkheden laat kijken. Daarmee groeit de Toekomstkamer uit tot een toegankelijke en inspirerende tool die jongeren helpt om hun eigen perspectief vorm te geven – precies de beweging waar onderwijs én jeugdhulp de komende jaren naartoe werken.

Wil je meer informatie over de Toekomstkamer®?

Neem dan contact op met Liora van Buuren, docent van het FLEX-college, via lvbuuren@swvvo-delft.nl

Wil jij meer weten over onze coalitie?
Op de hoogte blijven over de af- en ombouw
van jeugdzorg? Bezoek dan onze website

Onderwijscoalitie
Zuid-West

